

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/680/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412213092
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6412213092.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Amy Odalošovej, v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, za ktorú koná advokát a konateľ doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4C/127/2012-86 zo dňa 26. 03. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .
Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal, aby bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť mu majetkovú škodu a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že „Žalobca prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu, podal na Okresný súd Žiar nad Hronom, dňa 27.09.2012 viac ako 600 formulárových žalôb, v ktorých sa domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu okresného súdu v exekučných konaniach. Podľa tvrdenia žalobcu, exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o poverení exekútora v prieťahoch, po viac ako šesť mesačnej lehote. Nesprávny úradný súdu, videl žalobca v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v neprímeranom čase a bez zbytočných prieťahov, čo bolo príčinou vzniku materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobcu.

Žalovaná strana navrhovala žalobu žalobcu zamietnuť, a to z toho dôvodu, že žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom konaní, došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Podľa tvrdenia žalovanej strany, žalobca nepreukázal ani vznik výšky skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, a tým pádom neexistovala ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu, spočívajúci v tom, že rozhodol o poverení exekútora po uplynutí 15 dňovej lehote, alebo rozhodol o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia po zákonom stanovenej lehote a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Podľa vyjadrenia žalovanej strany, má skôr za to, že stav, v ktorom sa žalobca ocitol si zaviniť sám, spôsobom vykonávania podnikateľskej činnosti, pasivitou pri obhajovaní svojich práv a najmä, že je už v súčasnosti zrejmé, že žalobca si uplatňuje ničím neodôvodnené a ničím nepreukázané čiastky, či už v podobe majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy. Ďalej žalovaná

strana namietala, že žaloba je zmätočná, nemá náležitosti návrhu na začatie konania. Podľa jej názoru, je nárok uplatnený predčasne, nakoľko prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škodu, boli žalovanej strane doručené 23.04.2012 a žaloba na súd bola podaná 27.09.2012, teda ešte v šesťmesačnej lehote. Žalovaná strana tiež vznášala námietku premlčania, a to z toho dôvodu, že podľa skutkových okolností uvádzaných žalobcom, v niektorých žalobách k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť v období pred marcom 2009, a podľa § 19 ods. 1 Zákona číslo 514/2003 Z. z., sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, odo dňa keď sa poškodený o škode dozvedel.

Po podaní žaloby na súd, vzhľadom na vznesenú námietku žalobcu o vylúčení sudcov Okresného súdu v Žiari nad Hronom z prejednávania a rozhodnutia vecí, vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom, súd predložil spis spolu s pripojeným exekučným konaním a s vlastným vyjadrením, Krajskému súdu v Banskej Bystrici na rozhodnutie. Krajský súd v Banskej Bystrici mal možnosť oboznámiť sa s návrhom žalobcu, s exekučným spisom. O návrhu žalobcu rozhodol svojimi rozhodnutiami v jednotlivých veciach a jednotlivých sudcov Okresného súdu v Žiari nad Hronom, buď vylúčil alebo nevylúčil v konkrétnych veciach. Týmito rozhodnutiami je Okresný súd v Žiari nad Hronom viazaný.

Skutočnosť, že je súdom prejednávaná vec náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom toho istého súdu v inej veci, hypotézu právnej normy, uvedenej v § 14 ods. 1 O.s.p., nenaplnuje. Pomer sudcu k veci, zakladajúcu pochybnosti o jeho nestrannosti, by mohol byť, ale za okolností v tomto zákone nastaných iba za predpokladu, napr. vtedy, že by ten istý sudca prejednával žalobu na náhradu nemajetkovej ujmy, alebo škody, ktorá mala byť spôsobená jeho vlastným postupom v posudzovanom konaní, prípade postupom iného sudcu, či sudkyne, ku ktorému by bol vybavujúci sudca vo vzťahu osoby blízkej (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, spisovej značky 30 Cdo 727/2011 zo dňa 27.04.2012).

Okresný súd v Žiari nad Hronom, už raz vo veci vytyčil pojednávanie na deň 19.12.2012. Žalobca navrhoval konanie prerušiť, a to vzhľadom na podanú ústavnú sťažnosť. Okresný súd v Žiari nad Hronom svojim rozhodnutím zo dňa 19.12.2012, návrh na prerušenie konania zamietol a Krajský súd v Banskej Bystrici, svojim rozhodnutím, zo dňa 30.01.2014, pod číslom konania 14Co/71/2013, potvrdil uznesenie okresného súdu.

V záujme hospodárnosti konania, môže súd spojiť na spoločné konania veci, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia, alebo sa týkajú tých istých účastníkov (§ 112 ods. 1 O. s. p.).

S prihliadnutím na obsah žalôb, na právnu a skutkovú súvislosť, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe žalobcu a žalovaného, súd rozhodol o spojení vecí, vedených pod spisovou značkou 4C/127/2012, 4C/138/2012, 4C/141/2012, 4C/144/2012, 4C/154/2012, 4C/156/2012, 4C/163/2012, 4C/165/2012, 4C/172/2012 a 4C/177/2012. V týchto konaniach je uplatňovaná majetková škoda vo výške 1.250 eur (10 x po 125 eur) a nemajetková ujma vo výške 3.850 eur (6 x 330 eur + 770 eur + 275 eur + 385 eur + 440 eur).

Na nové vytyčené pojednávanie, na deň 26.03.2014, sa žalobca, právny zástupca žalobcu a žalovaná strana nedostavili, a preto súd konal, aj keď účastníci zostali vo veci nečinní (§ 101 ods. 2 O.s.p.).

Z pripojených exekučných konaní, v jednotlivých spojených veciach, nie je sporné, že žalobca sa obrátil na súdneho exekútora s návrhom na vykonanie exekúcie. K exekučnému konaniu EX 7169/2011, zodpovedá konanie, vedené na Okresnom súde v Žiari nad Hronom, pod číslom konania 9Er/1203/2011. Z obsahu spisu je dokázané, že súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 15.07.2011. Súd vydal poverenie dňa 25.07.2011, a to v lehote 10 dní.

K exekučnému konaniu číslo konania EX 7815/2011, zodpovedá konanie, vedené na Okresnom súde v Žiari nad Hronom, pod číslom konania 6Er/1335/2011. Z obsahu spisu je dokázané, že súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 03.08.2011. Súd vydal poverenie dňa 11.08.2011, a to v lehote 8 dní.

K exekučnému konaniu číslo konania EX 11327/2008, zodpovedá konanie, vedené na Okresnom súde v Žiari nad Hronom, pod číslom konania 9Er/9/2009. Z obsahu spisu je dokázané, že súdny exekútor podal

návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 09.01.2009. Súd vydal poverenie dňa 14.01.2009, a to v lehote 5 dní.

K exekučnému konaniu číslo konania EX 5241/2008, zodpovedá konanie, vedené na Okresnom súde v Žiari nad Hronom, pod číslom konania 4Er/821/2009. Z obsahu spisu je dokázané, že súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 07.09.2009. Súd vydal poverenie dňa 08.09.2010, a to v lehote 1 dňa.

K exekučnému konaniu číslo konania EX 11845/2008, zodpovedá konanie, vedené na Okresnom súde v Žiari nad Hronom, pod číslom konania 9Er/12/2009. Z obsahu spisu je dokázané, že súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 09.01.2009. Súd vydal poverenie v ten istý deň 09.01.2009.

K exekučnému konaniu číslo konania EX 11147/2008, zodpovedá konanie, vedené na Okresnom súde v Žiari nad Hronom, pod číslom konania 5Er/11/2009. Z obsahu spisu je dokázané, že súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 09.01.2009. Súd vydal poverenie dňa 22.01.2009, a to v lehote 13 dní.

K exekučnému konaniu číslo konania EX 278/2010, zodpovedá konanie, vedené na Okresnom súde v Žiari nad Hronom, pod číslom konania 5Er/135/2010. Z obsahu spisu je dokázané, že súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 18.02.2010. Súd vydal poverenie, po vykonaní dôkazov, dňa 28.05.2010.

K exekučnému konaniu číslo konania EX 7723/2011, zodpovedá konanie, vedené na Okresnom súde v Žiari nad Hronom, pod číslom konania 6Er/1300/2011. Z obsahu spisu je dokázané, že súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 28.07.2011. Súd vydal poverenie dňa 11.08.2011, a to v lehote 14 dní.

K exekučnému konaniu číslo konania EX 7618/2011, zodpovedá konanie, vedené na Okresnom súde v Žiari nad Hronom, pod číslom konania 6Er/1301/2011. Z obsahu spisu je dokázané, že súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 28.07.2011. Súd vydal poverenie dňa 11.08.2011, a to v lehote 14 dní.

K exekučnému konaniu číslo konania EX 8015/2011, zodpovedá konanie, vedené na Okresnom súde v Žiari nad Hronom, pod číslom konania 9Er/1364/2011. Z obsahu spisu je dokázané, že súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 05.08.2011. Súd vydal poverenie dňa 09.08.2011, a to v lehote 3 dní.

Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti, písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Od 01.06.2010 platí, že táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c a d. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu, alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie (§ 44 ods. 2 Zákona číslo 233/1995 Zbierky zákonov o súdnych exekútoroch a exekútorskej činnosti v znení zmien a doplnkov).

Ako je uvedené vyššie, vo všetkých veciach, bolo o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, rozhodnuté v lehote nepresahujúcu 15 dní.

Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup, sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní, alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb (§ 9 ods. 1 Zákona číslo 514/2003 Zbierky zákonov o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení noviel).

Ako je uvedené vyššie, Okresný súd v Žiari nad Hronom v uvedených exekučných veciach vydal poverenie na vykonanie exekúcie v zákonnej lehote. Postupoval v súlade s právom, a preto v týchto prípadoch, nie sú dané zákonné dôvody pre zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. V týchto veciach, je preto žaloba žalobcu nedôvodná, a preto ju súd v plnom rozsahu zamietol.

Námietka žalovanej strany, že žaloba nemá náležitosti návrhu na začatie konania, nie je dôvodná, pretože nesprávne uvedené čísla exekučných konaní, nemajú žiadny vplyv na to, že návrh má všetky náležitosti uvedené v § 79 ods. 1 a § 42 ods. 3 O. s. p. Rovnako nie je dôvodná námietka žalovanej strany o premlčaní nároku. Nie je dôvodná ani námietka žalovanej strany ohľadom predčasne uplatneného nároku na súd. Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 154 ods. 1 O. s. p.). Nie je sporné, že žalobca podal u žalovanej strany žiadosť o predbežné prejednanie nároku, dňa 23.04.2012. Žalovaná strana, ako príslušný orgán, neuspokojil nárok na náhradu škody alebo jeho časť žalobcu do šiestich mesiacov, odo dňa prijatia žiadosti (§ 16 ods. 1 Zákona číslo 514/2003 Zbierky zákonov), a preto v čase rozhodovania súdu, dňa 26.03.2014, boli splnené podmienky pre rozhodnutie vo veci samej.

Žalovaná strana bola vo veci úspešná. V zmysle § 142 ods. 1 O. s. p., by mala právo aj na náhradu trov konania. Tieto trovy konania si neuplatňovala, a preto súd rozhodol, že žiaden z účastníkov, nemá právo na náhradu trov konania“.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolanie právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a), c), f) O. s. p., § 221 ods. 1 písm. f), g), h) O. s. p.

Konkrétne poukázal na to, že okresný súd vec prejednal v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti jeho právneho zástupcu, s odôvodnením, že sa bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavili. V tejto súvislosti uviedol, že riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a súdu predložil listiny spojené s označenými dôvodmi a preto okresný súd nemohol postupovať podľa ustanovenia § 101 ods. 2 O. s. p., a tým mu odňať právo na konanie pred súdom. Ďalej uviedol, že v návrhu na začatie konania upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Avšak na túto okolnosť krajský súd neprihliadol. V jeho očiach a objektívne i v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Rozhodnutie krajského súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Keďže podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, nebolo prípustné, aby konanie pokračovalo pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. Konečné rozhodnutie vo veci neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Proti rozhodnutiu o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania preto podáva odvolanie. V čase podania odvolania o zamietnutí návrhu nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Okresný súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval jeho žiadosť o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu, pričom na pojednávaní v jeho neprítomnosti meritórne rozhodol, hoci on oznámil, že trvá na osobnej účasti svojho právneho zástupcu na pojednávaní za podmienky, že bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde. Ďalej uviedol, že nemal možnosť sa vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal, ani k dôkazom, ktoré súd vykonal. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Okrem toho namietal, že okresný súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Aby okresný súd mohol konštatovať, že v príslušnom exekučnom konaní sa nevyskytol nesprávny úradný postup, je potrebné zisťovať aj moment doručenia riadneho poverenia (rozhodnutia o žiadosti na vydanie poverenia). Okresný súd rozhodol bez toho, aby mu umožnil vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam. Nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Podľa jeho názoru, v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Bolo potrebné vo veci vykonať dokazovanie navrhnutým dôkazom - listinami založenými v exekučnom spise a za stavu, kedy sa odporca vôbec nevyjadril k návrhu, mu mal okresný súd umožniť uplatňovať svoje stanoviská k

skutkovým ale aj k právnym otázkam v súvislosti nesprávnym úradným postupom a výškou spôsobenej škody. Okresný súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise a to vzhľadom k tomu, že vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Ak odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k návrhu v zmysle ustanovenia § 114 ods. 3 O. s. p., mal okresný súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa ustanovenia § 153b O. s. p.. Skutkovým základom sa mal stať ním (navrhovateľom) tvrdý skutkový stav. Namiesto toho súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám a následne vo veci meritórne rozhodol, ignorujúc ustanovenie § 153b O. s. p.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil z nasledovných dôvodov:

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. 12. 2012 (ďalej aj „zák. č. 514/2003 Z. z.“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Základným právnym prameňom aktuálnej úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je Ústava Slovenskej republiky, ktorá v druhej hlave - základné práva a slobody, v siedmom oddiele - právo na súdnu a inú právnu ochranu, v článku 46 ods. 3 priamo zakotvuje, že „každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom“.

Aktuálna právna úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je koncipovaná ako absolútna objektívna zodpovednosť. Na to, aby vznikla právna zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, musia byť kumulatívne splnené určité zákonné podmienky, ktoré sa v právnej teórii i praxi označujú ako predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu. Konkrétne sa jedná o existenciu týchto predpokladov (podmienok): 1. porušenie právnej povinnosti (protiprávny úkon), prípadne právne relevantná udalosť spôsobujúca škodu (škodná udalosť); 2. nepriaznivý následok protiprávneho úkonu, resp. škodnej udalosti, ktorým je určitá škoda (ujma); 3. príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi porušením právnej povinnosti (protiprávnym úkonom), resp. právne relevantnou udalosťou spôsobujúcou škodu (škodnou udalosťou) a nepriaznivým následkom, teda ujmom (škodou).

Prvým predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je protiprávnosť, resp. nezákonnosť pri rozhodovaní alebo úradnom postupe orgánu verejnej moci. Ďalším predpokladom zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je vznik škody, ktorá sa prejavila u poškodeného vo forme majetkovej ujmy (t. j. vo forme skutočnej škody, ušlého zisku) alebo vo forme nemajetkovej ujmy.

Posledným predpokladom zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnosťou (nezákonnosťou) pri rozhodovaní alebo úradnom postupe orgánu verejnej moci a vznikom škody. O uvedení príčinnú súvislosť pôjde vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku (ako priamy následok) nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, inak povedané, ak nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup a škoda sú vo

vzájomnom pomere príčiny a následku, pričom musí byť nesporné, že ak by nedošlo k nezákonnému rozhodnutiu, resp. nesprávne úradnému postupu, nedošlo by ani k vzniku škody. Príčinou škody môže byť len taká okolnosť, bez existencie ktorej by škodný následok nevznikol. Pretože zákonná úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je koncipovaná ako objektívna zodpovednosť, resp. presnejšia ako absolútna objektívna zodpovednosť, od poškodeného sa pre úspešné uplatnenie nároku tejto zodpovednosti vyžaduje preukázanie len vyššie uvedených zákonných predpokladov tejto zodpovednosti.

Jedným, osobitne vymedzeným zákonným dôvodom vzniku zodpovednosti štátu za škodu je zodpovednosť za nesprávny úradný postup. Za nesprávny úradný postup možno vo všeobecnosti považovať porušovanie pravidiel, ktoré sú predpísané právnymi normami pre činnosť príslušných orgánov verejnej moci, ktorá je v rozpore so zákonom, resp. s jeho konkrétnym ustanovením. Ide teda o stav, kedy príslušný orgán verejnej moci pri svojej činnosti porušuje svoje povinnosti, ktoré pre neho ustanovuje právny predpis. Nesprávnym úradným postupom je každý postup orgánu verejnej moci, ktorý pri výkone verejnej moci postupuje v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo v rozpore so zásadami výkonu verejnej moci a základnými právnymi princípmi. Aktuálna právna úprava v ustanovení § 9 zák. č. 514/2003 Z. z. uvádza v demonštratívnom výpočte prípady, ktoré sa považujú za nesprávny úradný postup. Konkrétne ide o porušenie povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, o nečinnosť, o zbytočné prietahy v konaní, alebo o iný nezákonný zásah do práv a do právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Vzhľadom na širokú škálu rozličnosti a náročnosti jednotlivých vecí, ktoré sú prejednávané či už v rámci občianskoprávneho konania, trestného konania alebo správneho konania, nie je objektívne možné (až na určité výnimky) určiť konkrétnu lehotu, v ktorej mal alebo musel orgán verejnej moci (spravidla súd) rozhodnúť.

Východiskom pri skúmaní otázky „včasnosti rozhodnutia“, resp. „prietahov konaní“ je potom najmä čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s príslušnými ustanoveniami jednotlivých procesných predpisov (napr. § 6 O. s. p.). Hľadisko včasnosti rozhodnutia, v ktorom sa realizuje zásada rýchlosti konania, ktorá je eminentnou podmienkou subjektívneho práva účastníka konania na rozhodnutie veci bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote, je síce veľmi dôležité hľadisko, ale nejde o absolútne hľadisko, ktoré by dominovalo nad ďalšími relevantnými požiadavkami, ktoré sú spojené s rozhodovaním (napr. nad povinnosťou súdu vychádzať pri rozhodnutí zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci). Za porušenie zásady rýchlosti konania, ktorá je vo svojom dôsledku nesprávnym úradným postupom, je možno preto považovať len taký postup súdu v konaní, kedy doba jeho priebehu nezodpovedá zložitosti, skutkovej a právnej náročnosti prejednáwanej veci, a keď dĺžka konania spočíva v príčinách vychádzajúcich z pôsobenia súdu v prejednáwanej veci. Štát však nemôže zodpovedať za prietahy v konaní, ktoré sú spôsobené nedostatkom súčinnosti alebo dokonca zámerným pôsobením zo strany účastníkov konania, alebo ak sú vyvolané inými okolnosťami, ktoré nemajú pôvod v povahe súdov a v ich inštitucionálnom a organizačnom vybavení.

Súčasná právna úprava (§ 15 až § 16 zák. č. 514/2003 Z. z.) ako podmienku uplatniteľnosti nároku na súde obligatórne vyžaduje v prípade náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, v prípade náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Ak príslušný orgán neuspokojil nárok poškodeného na náhradu škody (alebo jeho časť), poškodený sa po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa ako oprávnený orgán prijal jeho žiadosť (t. j. odo dňa keď mu bola fakticky doručená), môže domáhať uspokojenia nároku (alebo jeho neuspokojenej časti) na súde (§ 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z.). Táto šesťmesačná lehota má význam v tom, že až po jej uplynutí je nárok poškodeného splatný.

Vzhľadom na uplatnené odvolacie námietky navrhovateľa je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že odvolací súd je viazaný konkrétnymi odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O. s. p.). V danom prípade je zrejmé, že nepochybne aj z dôvodu predkladania enormného množstva typových odvolaní navrhovateľom na rôzne súdy, odvolacie dôvody nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami uvedenými v odôvodnení rozsudku okresného súdu. Ide len o zhrnutie rozličných dôvodov

reagujúcich na rôzne dôvody zamietnutia návrhov na začatie konania okresnými súdmi SR v obdobných veciach.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že okresný súd predvolal účastníkov konania na termín pojednávania 26.03.2014 riadne a včas a zároveň ich vyzval, aby na súdnom pojednávaní predložili alebo označili dôkazy a to najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie, do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr sa neprihliada (§ 120 ods. 4 O. s. p.). Žalobcovi bolo doručené vyjadrenie žalovaného, ktorým žiadal žalovaný návrh zamietnuť. Žalobca sa k podaniu odporcu nevyjadril.

Právny zástupca žalobcu doručil súdu návrh „na zrušenie“ nariadeného pojednávania dňa 20. 03. 2014 z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. Poukázal na to, že podal sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky pre porušenie jeho práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd, ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevylúčenia sudcu povereného prejednávaniu veci, pričom navrhol, aby okresný súd prerušil súdne konanie a to do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o jeho ústavnej sťažnosti.

Okresný súd rozhodol o návrhu žalobcu na prerušenie konania tak, že návrh žalobcu na prerušenie konania až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva žalobcu na zákonného sudcu a nestranný súd zamietol predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, žalobca žiadne iné dôvody, okrem tých, o ktorých už bolo rozhodnuté súdom neuviedol.

Odvolací súd poukazuje na to, že v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka, za podmienok predpokladaných zákonom, nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať pred súdom a zároveň nie je porušená ani zásada kontradiktórnosti sporového konania, pretože ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. umožňuje súdu konať v dôvodných prípadoch v neprítomnosti účastníkov konania. Aj v prípade, ak účastník požiada o odročenie pojednávania, ale súd nezistí existenciu dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania je účastník povinný sa na pojednávanie dostaviť, má právo zúčastniť sa pojednávania.

Pokiaľ okresný súd vec na pojednávaní prejednal a vo veci samej rozhodol, neodňal tým žalobcovi možnosť konať pred súdom, nakoľko sa tejto možnosti sám žalobca zbavil tým, že sa na pojednávanie nedostavil, hoci bol na pojednávanie včas predvolaný (viac ako 5 dní pred termínom pojednávania) podľa ustanovenia § 115 ods. 2 O. s. p. Odvolací súd je toho názoru, že dôvody uvádzané žalobcom nebolo možné považovať za dôležité dôvody pre odročenie pojednávania podľa ustanovenia § 101 ods. 2 O. s. p., a preto žalobca a jeho právny zástupca si sami zmariť možnosť zrealizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia (napr. navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a k tvrdeniam protistrany, k právnym, skutkovým otázkam...). Súčasne v tejto veci neexistoval iný dôležitý dôvod na odročenie pojednávania. K odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom nedošlo ani v rámci dokazovania. Okresný súd sa oboznámil s exekučným spisom, ktorý ako dôkaz navrhol vykonať samotný žalobca priamo v návrhu na začatie konania. Žalobca bol účastníkom uvedeného exekučného konania a teda obsah exekučného spisu z hľadiska tvrdených skutočností o dobe od podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia exekučného súdu mu bol nepochybne známy.

Vzhľadom na hore uvedené odvolací súd konštatuje, že okresný súd postupoval správne (v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O. s. p.), keď prejednal vec v neprítomnosti účastníkov, pretože boli naplnené všetky zákonné podmienky aj pre vyhlásenie meritérneho rozhodnutia, čomu nebránila ani skutočnosť, že žalobca podal návrh na prerušenie konania, o ktorom okresný súd rozhodol (ako už bolo vyššie uvedené), rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania a teda okresný súd svojím postupom nezneškodnil realizáciu procesných práv navrhovateľa, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, t. j. neodňal mu možnosť konať pred súdom.

Pokiaľ žalobca spochybňoval v konaní zákonného sudcu s poukazom na ustanovenie § 15 ods. 1 O. s. p., odvolací súd zdôrazňuje, že o vylúčení zákonného sudcu už rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, ktorým nebol z pojednávania a rozhodovania vo veci vylúčený zákonný sudca JUDr. Ivan Spurný, pretože u neho neboli zistené okolnosti, ktoré by ho z pojednávania a rozhodovania veci vylučovali. Odvolací súd takisto nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by

spochybňovali nestrannosť zákonného sudcu. Sudcu je možné vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť vec v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu existujú okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje napríklad na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil názor, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31. mája 2010). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia navrhovateľa) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovanej za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 201/2013 z 19. júna 2013, sp. zn. 3Cdo 202/2013 z 12. septembra 2013). O nevylúčení konajúceho sudcu z prejednávania a rozhodnutia veci bolo riadne rozhodnuté nadriadeným súdom v zmysle § 16 ods. 1 O. s. p.. Odvolací súd zároveň poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu SR, z ktorých vyplýva, že sťažnosť navrhovateľa v obdobných veciach, aj vo vzťahu k rozhodnutiam Krajského súdu v Banskej Bystrici, bola odmietnutá, napr. II. ÚS 443/2013 - 11 zo dňa 12.09.2013, IV. ÚS 632/2013-9 z 10.10.2013.

Z pripojených exekučných konaní, v jednotlivých spojených veciach súd zistil, v konaní 9Er/1203/2011, súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 15.07.2011, súd vydal poverenie dňa 25.07.2011, a to v lehote 10 dní. V konaní 6Er/1335/2011 súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 03.08.2011, súd vydal poverenie dňa 11.08.2011, a to v lehote 8 dní. V konaní 9Er/9/2009, súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 09.01.2009, súd vydal poverenie dňa 14.01.2009, a to v lehote 5 dní. V konaní 4Er/821/2009, súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 07.09.2009, súd vydal poverenie dňa 08.09.2010, a to v lehote 1 dňa. V konaní 9Er/12/2009, súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 09.01.2009, súd vydal poverenie v ten istý deň 09.01.2009. V konaní 5Er/11/2009, súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 09.01.2009, súd vydal poverenie dňa 22.01.2009, a to v lehote 13 dní. V konaní 5Er/135/2010, súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 18.02.2010, súd vydal poverenie, po vykonaní dôkazov, dňa 28.05.2010. V konaní 6Er/1300/2011, súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 28.07.2011, súd vydal poverenie dňa 11.08.2011, a to v lehote 14 dní. V konaní 6Er/1301/2011, súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 28.07.2011, súd vydal poverenie dňa 11.08.2011, a to v lehote 14 dní. V konaní 9Er/1364/2011, súdny exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 05.08.2011. Súd vydal poverenie dňa 09.08.2011, a to v lehote 3 dni.

Odvolací súd konštatuje, že exekučný súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie súdному exekútorovi je povinný skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Je predovšetkým povinný skúmať, či exekučný titul podľa ustanovenia § 41 EP má všetky zákonné atribúty a či nie je v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 EP). V prípade, ak exekučným titulom je rozhodcovské rozhodnutie (rozhodcovský rozsudok), je nevyhnutné vychádzať okrem Exekučného poriadku aj zo zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších právnych predpisov. Z exekučných spisov vyplýva, že exekučný súd nebol nečinný a vykonával a vydal poverenie v lehote do 15 dní, robil tiež procesné úkony vedúce k rozhodnutiu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Odvolací súd podotýka, že vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré navrhovateľ iniciuje pred okresným súdom, je ústavne akceptovateľná aj relatívne dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie tejto činnosti (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/606/2012 zo dňa 14. 12. 2012 alebo sp. zn. II.ÚS/245/2013 zo dňa 25. 04. 2013). Okresný súd v uvedených exekučných veciach pri vydávaní poverenie na vykonanie exekúcie postupoval v súlade s právom, a preto v týchto prípadoch, nie sú dané zákonné dôvody pre zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

K okolnostiam daného prípadu odvolací súd uvádza, že z jeho rozhodovacej činnosti je mu známe, že žalobca podával návrhy na vykonanie exekúcií hromadne, teda v rovnakom čase zaťažil exekučný súd väčším počtom podaní a tak v dôsledku jeho subjektívneho konania došlo k rozhodnutiu vo veci 5Er/135/2010 exekučného súdu s určitým časovým odstupom, ktoré bolo ovplyvnené aj tým,

že exekučný súd náležitým spôsobom preskúmal exekučný titul [vrátane zmluvy uzavretej medzi účastníkmi, návrhu na vykonanie exekúcie i žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, v dôsledku čoho mohlo dôjsť aj k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, teda exekučný súd adekvátnym spôsobom procesne reagoval na nezákonnosť vedenia exekúcie na základe návrhu na vykonanie exekúcie žalobcu (v pozícii oprávneného)]. Nie je možné stotožniť sa s tvrdením žalobcu, že na strane exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu (viď uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 606/2012-20 zo dňa 14. 12. 2012), ktorý by zakladal jeho zodpovednosť za škodu. Teda žalobca nepreukázal zákonný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu nesprávnym úradným postupom (prieťahy v konaní).

Nakoľko žalobca v konaní nepreukázal jeden z kumulatívnych obligatórnych predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (t. j. nesprávny úradný postup exekučného súdu), v súlade so zásadou hospodárnosti konania nebolo potrebné sa v odôvodnení rozsudku osobitne zaoberať nepriznaním uplatnenej škody a nemajetkovej ujmy.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010).

Odvolací súd potom rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil vrátane výroku o trovách prvostupňového konania, pretože okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, preto mu nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Trovy odvolacieho konania si však neuplatnil (§ 151 ods. 1 O. s. p.) a ich vznik nemá odvolací súd preukázaný ani zo spisu, a preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.